

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/116/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120010620
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6120010620.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Martina Luptáka, PhD., MBA, na verejnom zasadnutí dňa 19. januára 2023, v trestnej veci obžalovaných B. S. a Q. G., stíhaných pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., o odvolaní obžalovaných B. S. a Q. G., proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6T/49/2020 zo dňa 05.05.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 6T/49/2020 zo dňa 5. mája 2022 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodujúc sám obžalovaných B. S., XX.XX.XXXX v O., trvale bytom Q. a Q. G., nar. XX.XX.XXXX v O. O., trvale bytom Q., podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, oslobodzuje

spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. 2Pv 418/19/6601 zo dňa 27.07.2020, ktorá im kládla za vinu spáchanie trestného činu kvalifikovaného ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., v spojení s § 138 písm. e) Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase od 15:08:52 hod. dňa 06.12.2019 do 15:25:44 hod. dňa 06.12.2019, použitím pravého kľúča vošli cez vchodové dvere do bytového domu, nachádzajúceho sa na ulici V. č. XXXX/XX v O. O., vyšli na 5. poschodie, kde použitím pravého kľúča odomkli dvere oddeľujúce chodbu spoločných priestorov od chodby v bytovej časti, následne prešli do chodby v bytovej časti, kde presne nezisteným spôsobom vylomili v oblasti zámku riadne uzamknuté dvere bytu č. XX, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, obec O. O., katastrálne územie Y., ktorého vlastníkom je G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. č. XXXX/XX, O. O., a do tohto bytu následne vstúpili, čím týmto svojim konaním spôsobili vlastníkovi bytu G. B. škodu poškodením dverí vo výške 100,- €, pretože skutok nie je trestným činom.

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica odvolaním napadnutým rozsudkom sp. zn. 6T/49/2020 zo dňa 05.05.2022 uznal obžalovaných B. S. a Q. G. vinnými z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase od 15:08:52 hod. dňa 06.12.2019 do 15:25:44 hod. dňa 06.12.2019, použitím pravého kľúča vošli cez vchodové dvere do bytového domu, nachádzajúceho sa na ulici V. č. XXXX/XX v O. O., vyšli na 5. poschodie, kde použitím pravého kľúča odomkli dvere oddeľujúce chodbu spoločných priestorov od chodby v bytovej časti, následne prešli do chodby v bytovej časti, kde presne nezisteným

spôsobom vylomili v oblasti zámku riadne uzamknuté dvere bytu č. XX, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX, obec O. O., katastrálne územie Y., ktorého vlastníkom je G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. č. XXXX/XX, O. O., a do tohto bytu následne vstúpili, čím týmto svojím konaním spôsobili vlastníkovi bytu G. B. škodu poškodením dverí vo výške 100,- €.

Za to okresný súd obžalovanému B. S. podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 37 písm. h), § 38 ods. 4 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a uložil obžalovanému probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. okresný súd obžalovanému B. S. ustanovil skúšobnú dobu vo výmere 3 rokov. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. k) Tr. zák. prikázal obžalovanému zamestnať sa v skúšobnej dobe, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Zároveň okresný súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uloženom obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/37/2020 zo dňa 16.07.2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obžalovanej Q. G. okresný súd podľa § 194 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 49 ods. 2 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. okresný súd obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. okresný súd zrušil výrok o treste uloženom obžalovanej trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/23/2021 zo dňa 16.11.2021, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie obžalovaní B. S. a Q. G..

Obžalovaný B. Kurajda podané odvolanie doplnil písomne prostredníctvom obhajcu, pričom uviedol, že jeho odvolanie smeruje proti všetkým výrokom rozhodnutia vrátane konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Podané odvolanie odôvodnil tým, že boli v konaní zásadným spôsobom porušené jeho práva na obhajobu. Vo veci bolo vykonané hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, kedy zároveň bolo zásadným spôsobom porušené právo na jeho obhajobu, nakoľko v danej dobe bol vo výkone trestu odňatia slobody. Rozhodnutie je založené na nesprávnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom posúdení iného hmotno-právneho ustanovenia. Súd podľa jeho názoru nesprávne vyhodnotil zistený skutkový stav vo vzťahu k tomu, aký vzťah medzi nimi, resp. nimi (t. j. ním a obžalovanou 2/) a poškodeným existoval v čase údajného spáchania skutku. Rozhodnutie vychádza zo záveru, že mal neoprávnene vniknúť do bydlia poškodeného, resp. tak neoprávnene zotrvať. Z vykonaného dokazovania je minimálne pochybné, či skutočne dlh na nájomnom existoval alebo nie, pričom existencia záväzku nie je predmetom obžaloby, avšak je pochybné, aby užíval byt tak dlhú dobu bez platenia nájmu za jeho užívanie. Z vykonaného dokazovania je však nepochybné, že bol oprávnený byt užívať, a to na základe ústnej dohody s vlastníkom bytu (svedkom - poškodeným B.). V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 663 Občianskeho zákonníka. Svedok - poškodený B. potvrdil, že žiadnu žalobu o vypratanie bytu nepodal, resp. v konaní nebol predložený dôkaz, ktorý by takúto skutočnosť preukazoval. Obžalovaný má za to, že v čase spáchania skutku bol v zmysle ustanovenia § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka nájomcom predmetného bytu, tento bol oprávnený užívať, nakoľko nájomný vzťah medzi nimi existoval. On do bytu vstúpil ako nájomca a nie je pravda, že do bytu vnikol neoprávnene. Tvrdenie o doručení výpovede z nájmovej zmluvy krátko pred údajným spáchaním skutku, len potvrdzuje, že i v rámci vnímania zmluvného vzťahu poškodeným, tento trval, resp. predtým existoval. Pokiaľ by medzi nimi nebol existoval nájomný vzťah k bytu, nebol by mu tento doručoval výpoveď z nájmu ku predmetnému bytu. Záverom obžalovaný B. S. navrhol, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a oslobodil ho spod obžaloby v zmysle ustanovenia § 285 písm. b) Tr. por., nakoľko skutok nie je trestným činom.

Obžalovaná Q. G. podané odvolanie doplnila o dôvody do zápisnice spísanej na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 07.09.2022. Uviedla, že všetko sa to stalo skrz jej bývalého partnera. Poškodený je jeho očíomom. Oni tam mali spory a hádky. Ona sa tomu chcela vyhýbať, aby bola čo najmenej do toho zapletená. Poškodený sice hovoril, že neplatili nájom, ale posledné 4 mesiace ona platila nájom, lebo chodila do roboty. Nemá o tom žiadny doklad. Vždy prišiel poškodený k nim, spravila sa káva a vtedy sa mu dali peniaze. Bola by najradšej, keby ju z tohto úplne odpísali. Ona nechce nič od poškodeného, ani od bývalého partnera obžalovaného S..

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti oboch obžalovaných, ako aj v neprítomnosti poškodeného G. B. za splnenia zákonných podmienok, krajský prokurátor uviedol, že rozsudok okresného súdu považuje za zákonný a správny vo vzťahu k oboj obžalovaným a preto navrhol odvolanie obžalovaných ako nedôvodné zamietnuť.

Naproti tomu obhajca obžalovaného S. sa plne pridržiaval odôvodnenia nimi podaného odvolania. Poukázal na to, že k predmetnému bytu existoval nájom. Navrhol, aby odvolací súd rozhodol podľa petitu, ktorý uviedli v písomnom odôvodnení podaného odvolania.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, na základe odvolaní obžalovaných zistil, že odvolania boli podané oprávnenými osobami, v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo odvolanie prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozhodnutia o vine a treste, proti ktorým boli podané odvolania a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré odvolaniami vytýkané neboli, prihliadal i pre prípad, ak by tieto odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolania obžalovaných boli podané dôvodne.

V prípade skutku, týkajúceho sa prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. e) Tr. zák. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., po vyhodnotení jednotlivých dôkazov, krajský súd dospel k záveru, že prvostupňový súd síce vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, avšak vykonané dôkazy dostatočne nevyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por.

Okresný súd v danom prípade správne zistil skutkový stav, tento však následne vyhodnotil jednostranne v neprospech oboj obžalovaných, čo sa týka vo vzťahu ku skutku.

Podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., kto neoprávnene vnikne do obydlia iného alebo tam neoprávnene zotrvá, potrestá sa odňatím slobody až na 2 roky.

Objektom tohto trestného činu je domová sloboda zaručená Ústavou SR. V zmysle § 122 ods. 5 Tr. zák. trestný čin je spáchaný v obydlí, ak je spáchaný v dome alebo byte iného alebo v iných priestoroch slúžiacich na bývanie, vrátane priestorov a pozemkov k nim patriacim, ak sú ako súčasť obydlia uzavreté. Zákon chráni domovú slobodu tak vlastníka, ako aj užívateľa domu alebo bytu, a to proti komukoľvek, ale iba tie priestory, ktoré užívateľ používa na bývanie (porovnaj R30/1965). Vniknutie je nežiadúce, bez súhlasu alebo proti vôli oprávneného užívateľa uskutočnené vojsdenie do domu alebo do bytu, ktorým sa v podstate zasahuje do domovej slobody (R11/1997-II). Neoprávneným zotrvaním sa rozumie prípad, keď s páchatel' dostane do domu alebo bytu iného oprávnené, ale potom sa vzoprie vôli oprávneného užívateľa a bez oprávnenia sa odmieta vzdialiť. Táto vôľa oprávneného užívateľa môže byť prejavená výslovnou alebo konkludentne.

Podľa § 685 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nájom bytu vzniká nájomnou zmluvou, ktorou prenajímateľ prenecháva nájomcovi za nájomné byt do užívania, a to buď na dobu určitú, alebo bez určenia doby užívania; nájomná zmluva spravidla obsahuje aj opis príslušenstva a opis stavu bytu. Nájom bytu je chránený; ak nedôjde k dohode, možno ho vypovedať len z dôvodov ustanovených v zákone. Samotná nájomná zmluva o nájme bytu nevyžaduje písomnú formu. Je však treba odporučiť jej uzavretie v písomnej forme. Konkludentným prejavom vôle smerujúcim k uzavretiu zmluvy však je aj to, že vlastník bytu od osoby v byte bývajúcej požaduje nájomné za užívanie bytu, ktoré táto osoba uhradí a vlastník bytu prijme. Uzavretie nájomnej zmluvy konkludentným spôsobom predpokladá, že existuje konkludentný prejav vôle na strane oboj zmluvných strán.

Prvostupňový súd vinu obžalovaných odôvodnil vykonaným dokazovaním, pričom mal za to, že medzi obžalovanými a poškodeným neexistoval právny vzťah nájomca - prenajímateľ v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho obžalovaní ani nepožívajú ochranu v zmysle tohto zákona. Okresný súd však opomenul prihliadnuť na ustanovenie § 685 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je možné uzatvoriť nájomnú zmluvu k bytu aj konkludentne.

Vykonaným dokazovaním mal prvostupňový súd preukázané, že poškodený dňa 14.11.2019 vyzval obžalovaných na vypratanie bytu, a to výzvou, v ktorej uviedol: „nakolko opätovne nepodpísanie

nájomnej zmluvy zanikol nárok na bývanie a užívanie bytu. Váš dlh na nájomnom ku dnešnému dňu činí 4.049,- Eur.“

Teda aj samotný poškodený pripúšťa možnosť, že medzi obžalovanými a poškodeným existoval zmluvný vzťah o nájme bytu. Poškodený vyčíslil dokonca dlh na nájomnom, a to vo výške 4.049,- Eur.

Podľa § 710 ods. 1 Občianskeho zákonníka nájom bytu zanikne písomnou dohodou medzi prenajímateľom a nájomcom alebo písomnou výpoveďou.

Podľa § 710 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak bola daná písomná výpoveď, skončí sa nájom bytu uplynutím výpovednej lehoty. Výpovedná lehota je 3 mesiace a začína plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola nájomcovi doručená výpoveď. Prenajímateľ môže nájomcovi písomne určiť dlhšiu výpovednú lehodu. Na doručenie písomnej výpovede nájmu bytu sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.

Ak v tomto konkrétnom prípade obžalovaní B. S. a Q. G. mali dňa 06.12.2019 použitím pravého kľúča vojsť cez vchodové dvere do bytového domu nachádzajúceho sa na ulici V. č. XXXX/XX v O. O. a vyjsť na 5. poschodie, kde použitím pravého kľúča odomkli dvere oddeľujúce chodbu spoločných priestorov od chodby v bytovej časti a mali vojsť do bytu č. XX vo vlastníctve poškodeného, pričom mali vylomiť dvere a spôsobiť škodu poškodenému vo výške 100,- Eur, možno uzavrieť, že do predmetného bytu nevošli neoprávnene, nakoľko v tom čase ešte boli nájomcovia bytu, napriek tomu, že ich poškodený výzvou dňa 14.11.2019 vyzval na vypratanie bytu z dôvodu neuhradenia nájomného, teda dal obžalovaným výpoveď z nájmu bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d) Občianskeho zákonníka.

Možno potom dospieť k záveru, že obžalovaní B. S. a Q. G. sa nedopustili trestného činu porušovania domovej slobody. Medzi obžalovanými a poškodeným ide čisto o občiansko-právny vzťah, ktorý sa dá riešiť inými prostriedkami, ako prostriedkami trestného práva. Nemožno nevidieť, že prostriedky trestného práva vystupujú ako ultima ratio, teda subsidiárne, čo sa týka prostriedkov trestnej represie v oblasti občiansko-právnych vzťahov.

Prostriedky trestného práva sa využijú len tam, kde ide o závažný zásah do súkromno-právnych vzťahov. Majú byť uplatnené len ako najkrajnejší prostriedok postihu najzávažnejších prípadov porušenia práva, a to najmä tam, kde prostriedky občianskeho či obchodného práva sú neúčinné. Navyše prostriedky trestného práva za porušenie súkromno-právnych vzťahov prichádzajú do úvahy tam, kde páchatel nechce dobrovoľne odstrániť následky svojho protiprávneho konania, napriek žiadosti poškodeného. O takýto prípad však nejde. Čo sa týka vznikutej škody poškodením dverí v sume 100,- Eur, v danom prípade ide o právo prenajímateľa na náhradu škody v zmysle § 693 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd preto prejednávany prípad považoval za občiansko-právny vzťah a obžalovaných B. S. a Q. G. spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. b) Tr. por. so záverom, že skutok nie je trestným činom.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody považoval krajský súd odvolanie obžalovaných B. S. a Q. G. za dôvodné, preto pomerom hlasov 3:0 rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.